

MATIJA KOZAMERNIK, PREJEMNIK NAGRADE KOSOBRAIN 2019

UTEMELJITEV

Filmsko snemanje je vse prej kot naraven proces. Nek avtorski fantast si nekaj bolj ali manj na suho izmisli, v petih letih čakanja na film si vbije v glavo veličastne prizore, ko pa tako rekoč nenadoma res pride do realizacije, se izkaže, da je bilo v scenarističnem zanosu morda preveč zlahka zapisano: »prebija se skozi snežni metež«, »črepinje letijo po zraku«, »razjarjene množice protestirajo« in podobno. Vendar je pri filmu tako: če želiš posneti nekaj fantastičnega, moraš ostati realen. Pri tej realnosti pa režiserji včasih potrebujemo pomoč.

Jojo – mama in filmske špice ga poznajo pod imenom Matija Kozamernik – je v prvi vrsti odličen prevajalec avtorskih vizij in zahtev v jezik realnosti oziroma realizacije. To prevajanje je, glede na njegovo zahtevnost, gotovo najbolj nepriznana umetniška disciplina. Jojo je v njej prvak.

Na snemanju včasih »zagusti«, takrat »frontmeni« utihnemo in se ozremo v ozadje filmske ekipe: 'Jojo, kaj pa zdaj?' Čeprav ni in tudi ne bi mogel biti miren, navadno odgovori z mirnim glasom. Njegov odgovor seveda ni vedno enak, zveni pa v smislu: Še vedno smo, in bomo tudi tokrat.

Po duši roker z izjemnim žurerskim in plesnim talentom na snemanjih prisega na nekaj, čemur sam reče 'filmska higiena', z drugimi besedami: red, spoštovanje pristojnosti, sodelovanje, diskretnost in še marsikaj, kar dobro filmsko ekipo počloveči v ustvarjalni kolektiv.

Za režiserja je vedno olajšanje, če v odločilnih trenutkih sliši utrip še kakšnega srca, ki ni samo tiktakanje profesionalnega mehanizma, ampak bije zares, iz srca in za film. Pri filmu ni v navadi, ampak tako imenovani »opis del in nalog« bi bil v Jojotovem primeru zelo dolg: podnevi direktor, zvečer angel varuh, po potrebi policaj, vsak dan šofer in vremenoslovec, v prostih dnevih mirovni posrednik, da o jutranjih sendvičih ne govorimo. Po približno štiridesetih celovečernih filmih je ostal mlad, brez rutinskih skrivalnic in ciničnih prevlek, vedno v prvi bojni vrsti in zato seveda zelo dragocen sodelavec, kot je tudi podnaslovljena nagrada kosobrain.

Ljubljana, september 2019